

2013-11-06

Stockholms läns landsting

Södertörnskommunernas synpunkter på RUFSS 2010 – aktualitet och användbarhet

Stockholms läns landsting har inlett en process för att bedöma aktualitet och användbarhet hos RUFSS 2010. Landstingets tillväxt- och regionplaneringsutskott har lämnat ett underlagsmaterial med åtta frågor till bland andra Stockholmsregionens kommuner för att hämta in synpunkter.

Södertörnskommunerna (Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö) har samarbetat med bland annat gemensamma remissvar under arbetet med att ta fram RUFSS 2010 och vill också nu lämna gemensamma synpunkter.

Södertörnskommunerna har höga ambitioner

Södertörn: en halv miljon människor och fyra regionala stadskärnor

Södertörnskommunerna med drygt 450 000 invånare är viktiga aktörer i förverkligandet av Stockholmsregionens utvecklingsplan, RUFSS 2010. Södertörnskommunerna arbetar för att skapa nya, attraktiva stadsmiljöer där fyra regionala stadskärnor, Flemingsberg, Kungens kurva-Skärholmen, Haninge och Södertälje, bidrar till att stärka och utveckla södra Stockholmsregionen. Södertörns befolkningsutveckling är kraftig. De åtta kommunerna på Södertörn hade 2012 sammanlagt en högre befolkningstillväxt i absoluta tal än följande åtta län hade tillsammans: Västmanland, Örebro, Kronoberg, Jönköping, Västerbotten, Norrbotten, Värmland och Kalmar.

Södertörn satsar på ökad tillväxt

Vi har i enlighet med RUFSS 2010 viktiga satsningar framför oss. Kommer prioriterade infrastruktursatsningar på plats ligger vårt åtagande fast att skapa förutsättningar för 65 000 bostäder och 110 000 arbetstillfällen under perioden fram till år 2030.

Vår vision, våra mål och våra strategier avspeglas i RUFSS 2010

Vår vision, våra mål och våra strategier för hur Stockholmsregionen inklusive Södertörn ska utvecklas avspeglas i RUFSS 2010. Södertörnskommunerna planerar i enlighet med RUFSS 2010 för en utbyggnad av de fyra regionala stadskärnorna med fler arbetsplatser, fler bostäder, förbättrade möjligheter till utbildning, service och handel. Detta ger i sin tur en avlastning av Stockholms innerstad och därmed utrymme för de allra viktigaste funktionerna som behöver finnas i huvudstadens cityområde. Nya målpunkter och tvärförbindelser i regionen skapar också ett robustare transportsystem som bättre tål störningar.

Södertörnskommunerna samarbetar för att utveckla en viktig del av Stockholmsregionen

Vi har en gemensam syn på utvecklingsfrågor som är viktiga för Södertörns sammantagna utveckling och som därmed också är viktiga för Stockholmsregionens utveckling. Samsynen framgår av "Regionalt utvecklingsprogram för Södertörn" (SUP), som kommunerna fattade beslut om kring 2008/2009 och som senast blivit uppdaterat under 2013.

Södertörnskommunernas gemensamma syn på RUFSS 2010 tre år efter antagandet

Efter flera års planeringsarbete antogs RUFSS 2010 (Regional utvecklingsplan för Stockholms län) just år 2010. Planens målbild är inriktad på år 2030, med utblick till år 2050.

RUFSS 2010 är fortfarande både aktuell och användbar

Södertörnskommunernas uppfattning är att RUFSS 2010 fortfarande fungerar väl och ger en tydlig inriktning för Stockholmsregionens utveckling för regionens alla aktörer.

En långsiktig plan med tidshorisonter på 20 år respektive 40 år framåt i tiden kräver både tålmodighet och uthållighet för att nå genomslag i strategier som berör många aktörer. Vision, mål och strategiska vägval ska fungera både som styrsignaler för offentliga organisationer och som marknadssignaler för kommersiella aktörer. Det är därför nödvändigt att en så övergripande planering som RUFSS 2010 håller över en längre tid.

Vi anser att RUFSS 2010 är aktuell. Men det betyder inte att planen självklart också fullt ut ger uttryck för "regionens samlade vilja". Det är uppenbart att viktiga aktörer initierar utvecklingsinsatser i regionen som ännu inte självklart tar sin utgångspunkt i de gemensamma strategier som RUFSS ger uttryck för. Det gäller att få statliga verksamheter att bättre lägga samman sina nationella riktlinjer med de regionala inriktningarna i RUFSS2010. Det gäller också att få de regionala inriktningarna kända och tillämpade i alla led inom de stora regionala organisationerna. Det är viktigt för oss att mer fokus läggs på att

genomföra planen - en förutsättning är då uthållighet kring visioner, mål och andra centrala delar av RUFSS 2010.

Lägg energi och insatser på fortsatt förankring och gå vidare till genomförande

Södertörnskommunerna är inriktade på att få målbilderna i RUFSS 2010 genomförda. Det betyder att det regionala planeringsarbetet behöver vara inriktat på att mobilisera regionens aktörer för ett än mer kraftfullt samarbete kring gemensamma aktiviteter och handlingar. Arbetet med att ta fram och utveckla regionala handlingsprogram, utöver de fyra nuvarande (Mångfald, Energi och klimat, Regionala stadskärnor, Kunskapsregion Stockholm) är fortsatt viktigt.

En av de viktiga formerna för genomförandet av RUFSS är kommunernas översiktsplaner. I många av länets kommuner pågår arbete med nya och mer utvecklingsfokuserade översiktsplaner. Det är viktigt att upprätthålla en säker kurs för den regionala utvecklingen för att ge kommunerna en bra grund för samspel i planeringen och för samageranden i olika utvecklingsinsatser.

Sök former för en rullande uppdatering och förnyelse av utvecklingsplanen

Södertörnskommunerna inser att det kommer att uppstå behov av att uppdatera olika delar av RUFSS 2010. Vi vill se att landstinget söker former för att genom en mer rullande planering förnya och fördjupa den regionala utvecklingsplaneringen. Det kommer bidra till en stabilare och uthålligare planering än om RUFSS blir ifrågasatt i nya omfattande planeringsomgångar med bara några få års mellanrum.

Ett försvarande inslag för detta är formalismen kring en regionplan, som innebär att den kanske mest långsiktiga planformen har kortast "bäst-föremärkning", just nu sex år. Regionens aktörer bör sikta in sig på en ändamålsenlig, gemensam långsiktighet för att sedan hitta metoder att uppfylla de formella kraven.

Södertörnskommunerna konstaterar också att det finns ett nationellt pågående parlamentariskt arbete kring regionplaneringen som förväntas redovisas våren 2015. Södertörnskommunerna menar att det under alla omständigheter är lämpligt att invänta detta nationella arbete om den regionala planeringen.

Södertörnskommunernas svar på preciserade frågor i remissmaterialet

Vi uttrycker här bara kortfattade svar på de frågor som Landstinget ställt i remissmaterialet.

Anger RUFSS 2010:s vision och mål fortfarande regionens samlade vilja?

Visionen, målen liksom strategierna och utmaningarna är enligt Södertörnskommunernas uppfattning fortfarande aktuella - de bör även

fortsättningsvis utgöra regionens samlade vilja. Södertörnskommunerna menar vidare att även plankartan liksom åtagandena är andra viktiga strategidelar i RUFSS 2010 som är fortsatt relevanta och aktuella, vilket innebär att det inte får råda någon tvekan om att de uttrycker regionens samlade vilja.

Hur använder ni RUFSS 2010 och på vilket sätt får planen genomslag i ert arbete?

Vi använder RUFSS 2010 i vårt samlade arbete med planering och utveckling, där det utgör en gemensam plattform för hur Södertörn ska utvecklas.

Södertörnssamarbetet manifesteras genom Södertörns utvecklingsprogram. Vi följer upp utvecklingen årligen; dels kommunerna gemensamt genom den så kallade Södertörnskonferensen och dels viktiga aktörer på Södertörn där näringsliv, akademi och kommuner samspelar genom Södertörns Rådslag.

Södertörnskommunerna planerar i enlighet med RUFSS 2010 för en utbyggnad av de fyra regionala stadskärnorna med fler arbetsplatser, fler bostäder, förbättrade möjligheter till utbildning, service och handel. I respektive stadskärna pågår utvecklingsverksamhet tillsammans med både offentliga och privata aktörer. Genom att det finns en långsiktig regional målbild får det arbetet ett ökat genomslag och tyngd.

RUFSS 2010 är ett betydelsefullt underlag för gemensamma ställningstaganden till infrastrukturinvesteringar genom att ange en gemensam fysisk struktur för bebyggelse, trafik och kollektivtrafik. Det visar inte minst Södertörnskommunernas senaste gemensamma yttrande över nationell plan och länsplan för transportinfrastrukturen.

Hur bedömer ni genomförandet av RUFSS 2010 fram till i dag, och hur kan det stärkas ytterligare?

Avgörande för att Stockholmsregionen ska kunna utvecklas i enlighet med RUFSS 2010 är att alla berörda aktörer, såväl offentliga som privata, bidrar till ett samlat genomförande. Kommunerna har ett stort ansvar för insatser som leder till att RUFSS målbild uppnås, men vi vill understryka att genomförandet kräver ett gemensamt agerande med regionala och statliga organ.

För Södertörnskommunerna är RUFSS 2010 inte i första hand en genomförandeplan utan en samlad viljeinriktning för utvecklingen i regionen. De regionala handlingsprogrammen är några av många steg på vägen att uppnå målbilden. Fortfarande saknas dock kraft och fokus på att genomföra RUFSS viljeinriktningar. Det handlar om olika aktörers insikt om och villighet till konkreta insatser. Vi vill påstå att viktiga aktörer ännu är ovilliga att utgå från RUFSS 2010 i sin planering och i sina insatser.

Vad ser ni som RUFSS 2010:s styrkor respektive svagheter, från ert perspektiv?

Styrkan i RUFSS är de gemensamma, övergripande målen, processen att ta fram planen och arbetet med genomförande. Svagheten är att inriktningarna ännu inte är helt förankrade hos alla viktiga aktörer och att gemensamma processer för genomförandet i princip bara inletts än så länge.

Finns det delar i RUFSS 2010 som inte är aktuella?

Ja, det finns vissa delar och faktauppgifter i RUFSS 2010 som inte är helt aktuella. Ett exempel är befolkningstillväxten i Stockholmsregionen som varit starkare än vad RUFSS 2010 angav. Vi bedömer inte att de förändringar som skett ännu påverkar RUFSS vision, mål eller strategier – eller strukturen i den fysiska målbild som RUFSS redovisar.

Är utmaningarna i RUFSS 2010 fortfarande relevanta?

Utmaningarna är fortfarande relevanta. De gångna tre åren har inte nämnvärt förändrat vår uppfattning om de planeringsuppgifter vi behöver klara i Stockholmsregionen under åren fram till 2030 respektive 2050.

Vilka är de viktigaste utmaningarna för Stockholmsregionen framöver?

Vi har svårt att peka ut någon eller några av utmaningarna i RUFSS som mer angelägna än andra. Det är hanteringen av de samlade utmaningarna som är det viktiga framöver. Även om det rör sig om en kort tidsperiod ser vi inte att de steg som just tagits gått i riktning mot en mer balanserad regional utveckling - mot RUFSS målbild.

Hur ser ni på den omvärldsbild som RUFSS 2010 utgår ifrån?

Den omvärldsbild som RUFSS 2010 utgår från är i stora delar fortfarande relevant. Inom några avgränsade områden kan dock en uppdatering vara av värde. Nya utgångspunkter för höjda havsytor och säkerhetsmarginaler för nybyggnation längs Östersjöns kust och Mälaren kan vara ett exempel. Vi bedömer dock att en uppdatering inte förändrar vår syn på att RUFSS 2010 som planeringsdokument fortfarande är aktuell och användbar.

Södertörnskommunerna bidrar gärna i det fortsatta arbetet

Vi har svarat mycket kortfattat på de ställda frågorna. Det beror på vår grunduppfattning att RUFSS 2010 fortfarande är aktuell och användbar. Och att vi ser fram emot en mer rullande planering för att successivt förnya och fördjupa den regionala utvecklingsplaneringen. Vi deltar gärna i ett fortsatt gemensamt arbete för att identifiera och prioritera utvecklingsfrågor för fördjupning och förnyelse.

För Södertörnskommunerna

Katarina Berggren
Ordförande i kommunstyrelsen i Botkyrka

Martina Mossberg
Ordförande i kommunstyrelsen i Haninge

Daniel Dronjak Nordqvist
Ordförande i kommunstyrelsen i Huddinge

Bob Wållberg
Ordförande i kommunstyrelsen i Nykvarn

Anna Ljungdell
Ordförande i kommunstyrelsen i Nynäshamn

Lennart Kalderén
Ordförande i kommunstyrelsen i Salem

Boel Godner
Ordförande i kommunstyrelsen i Södertälje

Fredrik Saweståhl
Ordförande i kommunstyrelsen i Tyresö